

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
BILAGA I – ALLMÄNNA VILLKOR	5
DEL A – RÄTTSLIGA OCH ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER	5
ARTIKEL II.1 – DEFINITIONER	5
ARTIKEL II.2 – MOTTAGARENS ALLMÄNNA SKYLDIGHETER.....	6
ARTIKEL II.3 – KONTAKT MELLAN PARTERNA.....	7
II.3.1 Kontaktform och kontaktvägar	7
II.3.2 Kontaktdag.....	7
ARTIKEL II.4 – SKADESTÅNDSANSVAR.....	7
ARTIKEL II.5 – INTRESSEKONFLIKT	8
ARTIKEL II.6 – SEKRETESS	8
ARTIKEL II.7 – BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER	8
II.7.1 Kommissionens behandling av personuppgifter	8
II.7.2 Mottagarens behandling av personuppgifter	8
ARTIKEL II.8 – ANGIVANDE AV EU-FINANSIERING.....	9
II.8.1 Uppgifter om EU-finansiering och användning av EU-symbolen	9
II.8.2 Ansvarsfriskrivning för kommissionen	9
ARTIKEL II.9 – BEFINTLIGA RÄTTIGHETER, ÄGANDERÄTT OCH NYTTJANDERÄTT TILL RESULTATEN (DÄRIBLAND IMMATERIELLA RÄTTIGHETER).....	10
II.9.1 Mottagarens äganderätt till resultaten	10
II.9.2 Befintliga rättigheter.....	10
II.9.3 Unionens nyttjanderätt till resultaten och befintliga immateriella rättigheter.....	10
ARTIKEL II.10 – UPPHANDLING SOM KRÄVS FÖR ATT GENOMFÖRA ÅGÅRDEN	11

ARTIKEL II.11 – UNDERENTREPRENAD AV UPPGIFTER SOM INGÅR I ÅTGÄRDEN	12
ARTIKEL II.12 – EKONOMISKT STÖD TILL TREDJE MAN.....	12
ARTIKEL II.13 – ÄNDRINGAR	13
ARTIKEL II.14 – ÖVERLÅTELSE AV BETALNINGSKRAV TILL TREDJE MAN.....	13
ARTIKEL II.15 – FORCE MAJEURE.....	13
ARTIKEL II.16 – TILLFÄLLIGT AVBRYTANDE AV GENOMFÖRANDET AV ÅTGÄRDEN	14
II.16.1 Tillfälligt avbrytande på mottagarens begäran.....	14
II.16.2 Tillfälligt avbrytande på kommissionens begäran.....	14
II.16.3 Följder av avbrytandet	15
ARTIKEL II.17 – UPPSÄGNING AV AVTALET.....	16
II.17.1 Uppsägning från mottagarens sida	16
II.17.2 Uppsägning från kommissionens sida.....	16
II.17.3 Följder av uppsägning	18
ARTIKEL II.18 – TILLÄMPLIG LAG, TVISTLÖSNING OCH VERKSTÄLLIGHET.....	18
DEL B – FINANSIELLA BESTÄMMELSER.....	20
ARTIKEL II.19 – BIDRAGSBERÄTTIGANDE KOSTNADER	20
II.19.1 Förutsättningar för bidragsberättigande	20
II.19.2 Bidragsberättigande direkta kostnader	20
II.19.3 Bidragsberättigande indirekta kostnader	21
II.19.4 Ej bidragsberättigande kostnader	22
ARTIKEL II.20 – IDENTIFIKATION OCH KONTROLL AV REDOVISADE BELOPP.....	22
II.20.1 Redovisning av kostnader och begärda ersättningar	22

II.20.2	Stödjande handlingar för redovisning av kostnader och begärda ersättningar	23
II.20.3	Krav på godkända kostnadsredovisningsmetoder	24
ARTIKEL II.21 – BIDRAGSBERÄTTIGANDE KOSTNADER VID ENHETER MED ANKNYTNING TILL MOTTAGAREN.....		25
ARTIKEL II.22 – BUDGETJUSTERING.....		25
ARTIKEL II.23	– FÖRSUMMELSE AV RAPPORTERINGSSKYLDIGHETERNA	25
ARTIKEL II.24 – INNEHÅLLANDE AV BETALNINGAR OCH TILLFÄLLIGT AVBRYTANDE AV BETALNINGSFRISTER		25
II.24.1	Innehållande av betalningar	25
II.24.2	Tillfälligt avbrytande av betalningsfrister	27
ARTIKEL II.25 – FASTSTÄLLANDE AV DET SLUTLIGA BIDRAGSBELOPPET		27
II.25.1	Steg 1 — Beräkning av ersättningsnivån för de bidragsberättigande kostnaderna och tillägg av finansiering utan koppling till kostnader, enhetsbidrag, schablonbidrag och engångsbidrag.	28
II.25.2	Steg 2 – Begränsning till det högsta tillåtna bidragsbeloppet	28
II.25.3	Steg 3 – Nedsättning med anledning av förbudet mot vinstdrivande verksamhet.....	29
II.25.4	Steg 4 – Nedsättning med anledning av bristfälligt genomförande eller försummelse av andra skyldigheter.....	30
ARTIKEL II.26 – ÅTERKRAV		30
II.26.1	Återkrav	30
II.26.2	Återkravsförfarande.....	30
II.26.3	Dröjsmålsränta.....	31
II.26.4	Bankavgifter	31
ARTIKEL II.27 – KONTROLL, REVISION OCH UTVÄRDERING.....		31
II.27.1	Verksamhetskontroller, ekonomiska kontroller, revision samt mellanliggande eller slutliga utvärderingar	31

II.27.2 Skyldighet att spara handlingar	32
II.27.3 Skyldighet att lämna uppgifter	32
II.27.4 Kontroller på plats	33
II.27.5 Kontradiktoriskt revisionsförfarande.....	33
II.27.6 Revisionsresultatens verkan.....	33
II.27.7 Korrigering av systematiska eller återkommande fel, oriktigheter, bedrägerier eller försummelse av skyldigheter	33
II.27.8 Olafs rättigheter	36
II.27.9 Europeiska revisionsrättens och Europeiska åklagarmyndighetens rättigheter.....	36

BILAGA I – ALLMÄNNA VILLKOR

DEL A – RÄTTSLIGA OCH ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

ARTIKEL II.1 – DEFINITIONER

I avtalet används följande definitioner:

åtgärd: den verksamhet eller det projekt som det beviljade bidraget avser och som ska genomföras av mottagaren i enlighet med bilaga I.

försummelse av skyldigheter: mottagaren underlåter att fullgöra en eller flera av sina avtalsenliga skyldigheter.

sekretessbelagda uppgifter eller handlingar: alla uppgifter eller handlingar (oavsett form) som utbyts mellan parterna eller som parterna får tillgång till i samband med fullgörandet av avtalet och som någon av parterna skriftligen angett ska behandlas med sekretess. Detta avser inte uppgifter som redan är tillgängliga för allmänheten.

intressekonflikt: familjeskäl, känslomässiga skäl, politiska eller nationella kopplingar, ekonomiska intressen eller andra direkta eller indirekta personliga intressen eller gemensamma intressen med kommissionen eller tredje man som äventyrar ett opartiskt och objektivt fullgörande av avtalet från mottagarens sida.

direkta kostnader: sådana särskilda kostnader som är direkt kopplade till genomförandet av åtgärden och som därför direkt kan hänföras till den. Inga *indirekta kostnader* får ingå.

force majeure: oförutsedda och exceptionella situationer eller händelser som hindrar någondera parten från att uppfylla sina avtalsenliga skyldigheter, som ligger utanför parternas kontroll och inte har orsakats av något fel eller någon försummelse som kan tillskrivas dem, en underleverantör, enheter med anknytning till dem eller tredje man som får ekonomiskt stöd, och som inte har kunnat undvikas trots att de har gjort sitt bästa. Följande kan inte åberopas som force majeure: konflikter på arbetsmarknaden, strejker eller ekonomiska svårigheter, uteblivna tjänster, brister i eller försenad leverans av utrustning eller material, såvida detta i sin tur inte direkt orsakats av force majeure.

formell underrättelse: skriftliga kontakter mellan parterna via reguljärpost eller e-post, som ger avsändaren bevis på att meddelandet nått mottagaren.

bedrägeri: handling eller underlåtenhet som avser användning eller presentation av falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller handlingar, om detta leder till att medel eller tillgångar från unionens budget otillbörligen uppbärs eller behålls, undanhållande av information som ska lämnas i enlighet med särskilda föreskrifter, om gärningen har samma effekt, samt användning av medel eller tillgångar från unionens budget för andra syften än de för vilka medlen ursprungligen har beviljats.

allvarligt fel i yrkesutövningen: överträdelse av tillämpliga lagar och författningar eller yrkesetiska regler för det yrke inom vilket mottagaren eller någon till denne knuten person är

verksam eller andra rättsstridiga beteenden som påverkar den yrkesmässiga trovärdigheten som någon av dem uppsåtligen eller av grov oaktsamhet företett.

genomförandeperiod: den period under vilken den verksamhet som ingår i *åtgärden* genomförs, i enlighet med artikel I.2.2.

indirekta kostnader: sådana särskilda kostnader som inte är direkt kopplade till genomförandet av *åtgärden* och som därför inte direkt kan hänföras till den. Inga kostnader som kan härledas till eller som har redovisats som *direkta kostnader* får ingå.

oriktighet: handlande eller underlåtenhet från en mottagares sida som leder till att unionslagstiftningen överträds och att unionens budget skadas eller skulle kunna skadas.

högsta tillåtna bidragsbelopp: det högsta tillåtna bidragsbeloppet för *åtgärden* från EU, i enlighet med artikel I.3.1.

befintligt material: material, handlingar, teknik eller know-how som redan fanns innan mottagaren använde det för att få fram ett resultat i samband med genomförandet av *åtgärden*.

befintliga rättigheter: alla typer av immateriella rättigheter till *befintligt material*, såsom äganderätt, licens och/eller nyttjanderätt som innehas av mottagaren eller tredje man.

personer med anknytning: en fysisk eller juridisk person som ingår i mottagarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan, alternativt har rätt att företräda, fatta beslut eller utöva kontrollerande inflytande över mottagaren.

startdag: den dag *åtgärden* ska börja genomföras i enlighet med artikel I.2.2.

underentreprenad: resultatet av en sådan upphandling som avses i artikel II.10, som innebär att tredje man utför uppgifter inom ramen för *åtgärden* enligt bilaga II.

ARTIKEL II.2 – MOTTAGARENS ALLMÄNNA SKYLDIGHETER

Mottagaren ska göra följande:

- a) Ansvara för att genomföra *åtgärden* enligt avtalet.
- b) Uppfylla alla sina rättsliga skyldigheter i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning, internationella och nationella bestämmelser.
- c) Omedelbart informera kommissionen om alla händelser och omständigheter som kommit till mottagarens kännedom och som kan påverka eller försena genomförandet av *åtgärden*.
- d) Omedelbart informera kommissionen
  - (i) om eventuella förändringar i den egna rättsliga, ekonomiska, tekniska, organisatoriska eller äganderättsliga situationen samt alla ändringar av namn, adress eller företrädare,
  - (ii) om eventuella förändringar i den rättsliga, ekonomiska, tekniska, organisatoriska eller äganderättsliga situationen hos enheter med anknytning till dem, samt om alla ändringar av deras namn, adress eller företrädare.
  - (iii) om eventuella förändringar avseende utslutningskriterierna i artikel 136 i förordning (EU) 2018/1046, även avseende enheter med anknytning till dem.

ARTIKEL II.3 – KONTAKT MELLAN PARTERNA

II.3.1 Kontaktform och kontaktvägar

Alla kontakter avseende avtalet eller dess genomförande, däribland underrättelser om beslut, skriftväxling, översändande av handlingar eller information om administrativa förfaranden ska

- (a) ske skriftligen (på papper eller elektroniskt) på avtalsspråket,
- (b) hänvisa till avtalsnumret, och
- (c) ske med hjälp av kontaktuppgifterna i artikel I.6.

Parterna enas om att *formell underrättelse* via reguljärpost och e-post ska ha full rättslig verkan och ska kunna användas som bevisning vid administrativa eller rättsliga förfaranden.

Om någon av parterna begär skriftlig bekräftelse av elektronisk kommunikation inom rimlig tid ska avsändaren så snart som möjligt tillhandahålla ett undertecknat pappersoriginal av meddelandet.

II.3.2 Kontaktdag

Kontakt anses ha ägt rum när meddelandet kommit fram till mottagaren, om det inte i avtalet sägs att kontakt ska anses ha ägt rum den dag meddelandet avsändes.

E-post anses mottagen av adressaten den dag meddelandet avsändes, förutsatt att det ställts till den e-postadress som anges i artikel I.6. Avsändaren måste kunna styrka avsändningsdagen, till exempel med hjälp av en automatiskt genererad mottagningsrapport. Om avsändaren får besked om att meddelandet inte nått fram, ska denne göra de ansträngningar som krävs för att motparten faktiskt ska få meddelandet via e-post eller reguljärpost. I sådana fall ska avsändaren inte anses ha försummat skyldigheten att ta kontakt inom utsatt tid.

Reguljärpost och försändelser via budfirma ska anses mottagen av kommissionen den dag den diariefördes av den ansvariga avdelning som anges i artikel I.6.

Formella underrättelser ska anses ha nått adressaten den dag som anges på det mottagningsbevis som avsändaren fått.

Kommissionen får bedöma ej meddelade förändringar av motpartens postadress eller e-postadress som sådant allvarligt fel i yrkesutövningen som utgör skäl för uteslutning enligt artikel 136.1 c i förordning (EU, Euratom) 2018/1046.

ARTIKEL II.4 – SKADESTÅNDSANSVAR

II.4.1 Kommissionen ska inte bära ansvaret för skador som orsakats av eller åsamkats mottagaren, och inte heller för skador som åsamkats tredje man under eller som en följd av *åtgärden*.

II.4.2 Mottagaren ska utom vid fall av force majeure gottgöra kommissionen för alla skador som uppstått till följd av genomförandet av *åtgärden* eller därför att *åtgärden* inte genomförts enligt avtalet.

ARTIKEL II.5 – INTRESSEKONFLIKT

II.5.1 Mottagaren ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att undvika *intressekonflikter*.

II.5.2 Mottagaren ska omedelbart meddela kommissionen om alla förhållanden som utgör eller kan leda till *intressekonflikter*. De ska omedelbart vidta de åtgärder som krävs för att korrigera situationen.

Kommissionen förbehåller sig rätten att kontrollera att åtgärderna har avsedd verkan och får kräva att kompletterande åtgärder vidtas inom en viss tidsfrist.

ARTIKEL II.6 – SEKRETESS

II.6.1 *Medanåtgärden* genomförs och under fem år räknat från slutbetalningen ska parterna garantera sekretess för *sekretessbelagda uppgifter och handlingar*.

II.6.2 Parterna får inte använda *sekretessbelagda uppgifter och handlingar* i andra syften än för att fullgöra sina avtalsenliga skyldigheter utan att först inhämta motpartens skriftliga medgivande.

II.6.3 Sekretessbestämmelserna är inte tillämpliga om

- (a) den berörda parten befriar motparten från sekretesskravet,
- (b) de *sekretessbelagda uppgifterna eller handlingarna* offentliggörs på annat sätt än genom brott mot sekretessbestämmelserna,
- (c) de *sekretessbelagda uppgifterna eller handlingarna* måste yppas enligt lag.

ARTIKEL II.7 – BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER

II.7.1 Kommissionens behandling av personuppgifter

Alla personuppgifter i avtalet ska behandlas i enlighet med förordning (EU) 2018/1725.¹

Uppgifterna ska behandlas av den registeransvariga som anges i artikel I.6 enbart i syften som rör genomförandet, förvaltningen och tillsynen över avtalet eller för att skydda EU:s ekonomiska intressen, däribland för sådan kontroll, revision och utvärdering som avses i artikel II.27.

Mottagaren har rätt att begära tillgång till, rättelse eller radering av sina personuppgifter samt rätt till dataportabilitet och rätt att begränsa eller i förekommande fall invända mot behandling i enlighet med förordning (EU) 2018/1725. Frågor om behandlingen av deras personuppgifter ska ställas till den registeransvariga som anges i artikel I.6.

Mottagaren får när som helst vända sig till Europeiska datatillsynsmannen.

II.7.2 Mottagarens behandling av personuppgifter

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG.

Mottagaren ska behandla personuppgifter som rör eller finns i avtalet i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning och nationell lag om skydd av personuppgifter (detta omfattar även krav på tillstånd eller informationsplikt).

Mottagaren ska se till att uppgifter lämnas ut till personal enbart i den mån det behövs för att genomföra, förvalta eller kontrollera avtalet. Mottagaren ska säkerställa att personal som är behörig att behandla personuppgifter är underställd sekretess eller har lagstadgad tystnadsplikt.

Mottagaren ska vidta tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder för att förebygga de risker som behandlingen kan medföra på grund av behandlingens art, omfattning, sammanhang och syfte. Detta ska vid behov säkerställa

- (a) pseudonymisering och kryptering av personuppgifter,
- (b) förmågan att fortlöpande säkerställa konfidentialitet, integritet, tillgänglighet och motståndskraft hos behandlingssystemen och behandlingstjänsterna.
- (c) förmågan att återställa tillgängligheten och tillgången till personuppgifter i rimlig tid vid en fysisk eller teknisk incident,
- (d) ett förfarande för att regelbundet testa, undersöka och utvärdera effektiviteten hos de tekniska och organisatoriska åtgärder som ska säkerställa behandlingens säkerhet,
- (e) åtgärder för att skydda personuppgifter från oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust, ändring, obehörig utlämning av eller obehörig åtkomst till personuppgifter som har överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.

ARTIKEL II.8 – ANGIVANDE AV EU-FINANSIERING

II.8.1 Uppgifter om EU-finansiering och användning av EU-symbolen

Om inte kommissionen begär eller överenskommer om annat ska mottagaren alltid då denne informerar om eller utannonserar *åtgärden*, däribland på konferenser, seminarier samt i informations- eller reklammaterial (såsom broschyrer, foldrar, planscher, presentationer o.dyl.)

- (a) uppge att *åtgärden* finansierats av Europeiska unionen, och
- (b) använda EU-symbolen.

Om EU-symbolen visas tillsammans med en annan logotyp, ska EU-symbolen vara tillräckligt framträdande.

Skyldigheten att använda EU-symbolen ger inte mottagaren ensamrätt till användningen. Mottagaren får inte tillskansa sig EU-symbolen eller liknande varumärken eller logotyper som sina egna genom registrering eller på något annat sätt.

I de syften som avses och under de förutsättningar som anges i första, andra och tredje stycket behöver mottagaren inte i förväg inhämta kommissionens tillstånd för att använda EU-symbolen.

II.8.2 Ansvarsfriskrivning för kommissionen

Varje gång mottagaren informerar om eller utannonserar *åtgärden* ska det oberoende av form och medium framgå

- (a) att det är fråga om upphovsmannens synpunkt, och
- (b) att kommissionen inte ansvarar för eventuell användning av den utannonserade eller offentliggjorda informationen.

ARTIKEL II.9 – BEFINTLIGA RÄTTIGHETER, ÄGANDERÄTT OCH NYTTJANDERÄTT TILL RESULTATEN (DÄRIBLAND IMMATERIELLA RÄTTIGHETER)

II.9.1 Mottagarens äganderätt till resultaten

Om inte annat anges i avtalet ska mottagaren ha immateriell äganderätt till resultaten samt till rapporter och andra handlingar som har att göra med *åtgärden*.

II.9.2 Befintliga rättigheter

Om kommissionen tillställer mottagaren en skriftlig förfrågan med angivande av vilka resultat denne har för avsikt att använda ska mottagaren

- (a) upprätta en förteckning som anger alla *befintliga rättigheter* som ingår i resultaten, och
- (b) förse kommissionen med denna förteckning senast när begäran om slutbetalning görs.

Mottagaren ska se till att den själv samt enheter med anknytning till denne har nyttjanderätt till *befintliga rättigheter* under avtalets genomförande.

II.9.3 Unionens nyttjanderätt till resultaten och befintliga immateriella rättigheter

Mottagaren beviljar unionen nyttjanderätt till resultaten av *åtgärden* enligt följande:

- a) Användning för egna syften, i synnerhet tillhandahållande för personer som arbetar för kommissionen, övriga EU-institutioner, organ och byråer eller medlemsstaternas institutioner, samt kopiering och mångfaldigande av hela eller delar av innehållet utan begränsning av antalet exemplar.
- b) Mångfaldigande, dvs rätt att direkt eller indirekt tillåta tillfälligt eller permanent mångfaldigande av alla eller delar av resultaten oavsett metod (mekaniskt, digitalt eller på annat sätt).
- c) Överföring till allmänheten, dvs rätt att tillåta alla typer av utställning, uppträdande eller överföring till allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, däribland att ställa resultaten till allmänhetens förfogande på sätt som ger vem som helst tillgång till dem på en plats och vid en tidpunkt de själva väljer. Detta omfattar även rättigheterna till överföring eller utsändning via kabel eller satellit.
- d) Spridning, dvs rätt att tillåta alla typer av spridning av resultaten eller kopior av resultaten till allmänheten.
- e) Anpassning, dvs rätt att ändra resultaten.
- f) Översättning.
- g) Rätt att spara och arkivera resultaten enligt de regler om dokumenthantering som är tillämpliga på kommissionen, däribland rätten att digitalisera eller konvertera formatet för lagring eller användning i nya syften.
- h) Om resultaten utgörs av handlingar: rätten att tillåta vidareutnyttjande av handlingarna i enlighet med kommissionens beslut 2011/833/EU av den 12 december 2011 om

vidareutnyttjande av kommissionens handlingar, om det beslutet är tillämpligt och handlingarna omfattas av dess bestämmelser och inte utesluts enligt någon av bestämmelserna i beslutet. I denna bestämmelse används begreppen ”vidareutnyttjande” och ”handling” i den betydelse de har i beslut 2011/833/EU.

De ovanstående nyttjanderätterna kan preciseras ytterligare i de särskilda villkoren.

Ytterligare nyttjanderätter för unionen får fastställas i de särskilda villkoren.

Mottagaren ska se till att unionen har nyttjanderätt till eventuella *befintliga rättigheter* som ingår i *åtgärdens* resultat. De *befintliga rättigheterna* ska användas i samma syften och på samma villkor som nyttjanderätten till *åtgärdens* resultat, om inte annat sägs i de särskilda villkoren.

Uppgifter om rättighetsinnehavaren ska lämnas när unionen sprider resultatet. Uppgifterna ska omfatta följande: ” © – år – namn på innehavaren av den immateriella rättigheten. Med ensamrätt. Licensiering till Europeiska unionen på vissa villkor.”

Att mottagaren beviljar kommissionen nyttjanderätt påverkar inte sekretesskravet för kommissionen enligt artikel II.6 eller mottagarens skyldigheter enligt artikel II.2.

ARTIKEL II.10 – UPPHANDLING SOM KRÄVS FÖR ATT GENOMFÖRA ÅGÄRDEN

II.10.1 Om genomförandet av *åtgärden* kräver upphandling av varor, uppgifter eller tjänster får mottagaren förfara enligt sina sedvanliga upphandlingsrutiner förutsatt att denne antar det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt eller, om så är lämpligt, anlitar den anbudsgivare som erbjuder det lägsta priset. Samtidigt ska de se till att *intressekonflikter* undviks.

Mottagaren ska se till att kommissionen, Europeiska revisionsrätten och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) kan utöva sina rättigheter enligt artikel II.27 även i förhållande till mottagarens underleverantörer.

II.10.2 Mottagare som är sådana upphandlande myndigheter som avses i direktiv 2014/24/EU² eller sådana upphandlande enheter som avses i direktiv 2014/25/EU³ ska följa tillämpliga nationella bestämmelser om offentlig upphandling.

Mottagaren ska se till att de villkor i avtalet som är tillämpliga på denne enligt artiklarna II.4, II.5, II.6 och II.9 också tillämpas på underleverantörer.

II.10.3 Mottagaren förblir ensam ansvarig för genomförandet av *åtgärden* och för att villkoren i avtalet följs.

---

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG.

II.10.4. Om mottagaren försummar sina skyldigheter enligt artikel II.10.1, ska kostnaderna för det berörda avtalet inte anses bidragsberättigande i enlighet med artikel II.19.2 c, d och e.

Om mottagaren försummar sina skyldigheter enligt artikel II.10.2 får bidraget sättas ner i enlighet med artikel II.25.4.

ARTIKEL II.11 – UNDERENTREPRENAD AV UPPGIFTER SOM INGÅR I ÅTGÄRDEN

II.11.1 Mottagaren får lägga ut uppgifter som ingår i *åtgärden* på underentreprenad. Utöver kraven i artikel II.10 ska de därvid se till att följande villkor är uppfyllda:

- (a) Underentreprenaden avser inte *åtgärdens* kärnverksamhet.
- (b) Beslutet att använda underentreprenad är motiverat med tanke på *åtgärdens* natur och behoven i samband med dess genomförande.
- (c) Kostnaderna för underentreprenad är tydligt åtskilda i den preliminära budget som avses i bilaga II.
- (d) Underentreprenad som inte anges i bilaga II ska anmälas av mottagaren och godkännas av kommissionen. Kommissionen kan lämna tillstånd
  - i) innan underentreprenad använts, om mottagaren begär en ändring i enlighet med artikel II.13, eller
  - ii) efter det att underentreprenad använts, om
    - det särskilt motiveras i den mellanliggande eller slutliga verksamhetsrapport som avses i artiklarna I.4.3 respektive I.4.4, och
    - detta inte leder till sådana väsentliga ändringar av avtalet som kan äventyra tilldelningsbeslutet eller göra att de sökande behandlas olika.
- (e) Mottagaren ska se till att de villkor som är tillämpliga på denne enligt artikel II.8 också tillämpas på underleverantörer.

II.11.2 Om mottagaren försummar sina skyldigheter enligt artikel II.11.1 a, b, c eller d ska kostnaderna för det berörda avtalet inte anses bidragsberättigande i enlighet med artikel II.19.2 f.

Om mottagaren försummar sina skyldigheter enligt artikel II.11.1 e får bidraget sättas ner i enlighet med artikel II.25.4.

ARTIKEL II.12 – EKONOMISKT STÖD TILL TREDJE MAN

II.12.1 Om genomförandet av *åtgärden* kräver att ekonomiskt stöd betalas ut till tredje man ska mottagaren göra detta enligt villkoren i bilaga II, och med angivande av åtminstone följande:

- (a) Det ekonomiska stödets högsta belopp. Högst 60 000 euro var får betalas ut i ekonomiskt stöd till tredje man, om inte *åtgärdens* syfte enligt bilaga I annars skulle bli omöjligt eller alltför svårt att uppnå.
- (b) Vilka kriterier som använts för att fastställa beloppet för det ekonomiska stödet.
- (c) Vilka typer av verksamhet som får omfattas av ett sådant stöd, genom en fastställd förteckning.
- (d) Vilka personer eller kategorier av personer som kan få sådant stöd.
- (e) Bidragskriterierna.

II.12.2 Utan hinder av artikel II.12.1 får mottagaren om det ekonomiska stödet utformas som ett pris lämna sådant stöd enligt villkoren i bilaga II. I så fall ska åtminstone följande anges:

- a) Kriterierna för bidragsberättigande och tilldelning.
- b) Prissumman eller prissummorna.
- c) Betalningsvillkor.

II.12.3 Mottagaren ska se till att de villkor i avtalet som är tillämpliga på denne enligt artiklarna II.4, II.5, II.6, II.8, II.9 och II.27 också tillämpas på tredje man som får ekonomiskt stöd.

ARTIKEL II.13 – ÄNDRINGAR

II.13.1 Alla ändringar i avtalet ska göras skriftligen.

II.13.2 En ändring får inte syfta eller leda till sådana väsentliga ändringar av avtalet som kan äventyra tilldelningsbeslutet eller göra att de sökande behandlas olika.

II.13.3 Begäran om ändring ska

- (a) vara vederbörligen motiverad,
- (b) åtföljas av lämpliga stödande handlingar, och
- (c) tillställas motparten i god tid innan ändringen är avsedd att träda i kraft, och i alla händelser senast en månad innan *genomförandeperioden* löper ut.

Led c är inte tillämpligt om den part som begär ändringen har goda skäl att göra annorledes och detta godtas av motparten.

II.13.4 För administrationsbidrag ska den period som anges i artikel I.2.2 inte förlängas genom ändringar.

II.13.5 Ändringar träder i kraft den dag den sista parten undertecknar ändringen eller den dag begäran om ändring godkänns.

Ändringar får verkan den dag parterna bestämt, eller om ingen dag utsatts, den dag ändringen träder i kraft.

ARTIKEL II.14 – ÖVERLÅTELSE AV BETALNINGSKRAV TILL TREDJE MAN

II.14.1 Mottagaren får inte överlåta några av sina betalningskrav på kommissionen till tredje man, utom om kommissionen lämnat sitt samtycke efter skriftlig motiverad begäran från mottagaren.

Om kommissionen inte samtyckt till överlåtelsen eller om villkoren inte fullgörs blir överlåtelsen utan verkan mot kommissionen.

II.14.2 Överlåtelsen kan under inga omständigheter befria mottagaren från dennes skyldigheter gentemot kommissionen.

ARTIKEL II.15 – FORCE MAJEURE

II.15.1 Den av parterna som drabbas av force majeure ska utan dröjsmål lämna en *formell underrättelse* till motparten och ange vilket slag av force majeure det handlar om, hur länge tillståndet förväntas vara och vilken förutsägbar verkan det kommer att ha.

II.15.2 Parterna ska vidta de åtgärder som krävs för att reducera skada på grund av force majeure till ett minimum. De ska göra sitt bästa för att återuppta genomförandet av *åtgärden* så snart som möjligt.

II.15.3 Ingen av parterna ska anses ha försummat sina avtalsenliga skyldigheter om de inte kunnat fullgöras på grund av force majeure.

ARTIKEL II.16 – TILLFÄLLIGT AVBRYTANDE AV GENOMFÖRANDET AV ÅTGÄRDEN

II.16.1 Tillfälligt avbrytande på mottagarens begäran

Mottagaren får tillfälligt avbryta genomförandet av *åtgärden* eller delar därav om omständigheterna, särskilt fall av force majeure, gör genomförandet omöjligt eller alltför svårt.

Mottagaren ska omedelbart informera kommissionen och ange

- (a) skälen för det tillfälliga avbrytandet samt vilken dag eller vilken period omständigheterna inträffade, och
- (b) när genomförandet förväntas kunna återupptas.

Så snart omständigheterna tillåter att *åtgärden* återupptas ska mottagaren underrätta kommissionen om detta och begära ändring av avtalet i enlighet med artikel II.16.3. Detta behövs inte om avtalet sagts upp i enlighet med artiklarna II.17.1, II.17.2.1 b eller c.

II.16.2 Tillfälligt avbrytande på kommissionens begäran

II.16.2.1 Skäl för avbrytande

Kommissionen får tillfälligt avbryta genomförandet av *åtgärden* eller delar därav i följande fall:

- (a) Om kommissionen kan styrka att mottagaren gjort sig skyldig till *oriktigheter, bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter* vid tilldelningen eller genomförandet.
- (b) Om kommissionen kan styrka att mottagaren systematiskt eller återkommande gjort sig skyldig till *oriktigheter, bedrägerier* eller allvarlig *försummelse av skyldigheter* avseende andra bidrag från unionen eller Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) som tilldelats på liknande villkor, förutsatt att dessa *oriktigheter, bedrägerier* eller *försummelse* väsentligt påverkat bidraget.
- (c) Om kommissionen misstänker att mottagaren gjort sig skyldig till *oriktigheter, bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter* vid tilldelningen eller genomförandet och behöver kontrollera misstankarna.

II.16.2.2 Förfarande för avbrytande

Steg 1 – Innan genomförandet av *åtgärden* avbryts ska kommissionen i en *formell underrättelse* till mottagaren

- (a) upplysa denne om
  - (i) sin avsikt att tillfälligt avbryta genomförandet,

- (ii) ange sina skäl till detta,
- (iii) samt i de fall som avses i artikel II.16.2.1 a och b ange vad som krävs för att det ska kunna återupptas, och
- (b) uppmana denne att inom 30 kalenderdagar från mottagandet av den *formella underrättelsen* lämna synpunkter.

Steg 2 – Om inga synpunkter lämnas eller kommissionen trots de lämnade synpunkterna går vidare ska den i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om

- (a) att genomförandet tillfälligt avbryts,
- (b) ange sina skäl till detta, och
- (c) i de fall som avses i artikel II.16.2.1 a och b ange vad som krävs för att genomförandet ska kunna återupptas, eller
- (d) i de fall som avses i artikel II.16.2.1 c ange ett vägledande datum för när de nödvändiga kontrollerna ska vara slutförda.

Avbrytandet träder i kraft fem kalenderdagar efter det att mottagaren mottagit den *formella underrättelsen*, eller vid en senare tidpunkt som anges i den *formella underrättelsen*.

I annat fall ska kommissionen i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om att förfarandet inte kommer att fullföljas.

II.16.2.3 Återupptagande av genomförandet

För att genomförandet ska kunna återupptas bör mottagaren anstränga sig för att snarast uppfylla villkoren och ska underrätta kommissionen om hur situationen utvecklas.

Om villkoren för att återuppta genomförandet uppfyllts eller de nödvändiga kontrollerna är slutförda ska kommissionen sända en *formell underrättelse* till mottagaren för att

- (a) upplysa denne om att villkoren för att återuppta genomförandet är uppfyllda, och
- (b) uppmana denne att lämna in en begäran om ändring av avtalet i enlighet med artikel II.16.3; detta behövs inte om avtalet sagts upp i enlighet med artiklarna II.17.1 eller II.17.2.1 b, f eller g.

II.16.3 Följder av avbrytandet

Om genomförandet av *åtgärden* kan återupptas och avtalet inte sagts upp ska avtalet ändras enligt artikel II.13 för att

- (a) fastställa den dag genomförandet av *åtgärden* ska återupptas,
- (b) förlänga *åtgärdens* löptid, och
- (c) göra övriga ändringar som krävs för att anpassa *åtgärden* till den nya situationen.

Det tillfälliga avbrytandet ska upphöra den dag genomförandet återupptas i enlighet med ändringen. Detta datum kan infalla innan avtalsändringen trätt i kraft.

Eventuella kostnader som uppkommit under den tid *åtgärden* eller delar av *åtgärden* tillfälligt avbrutits ska inte ersättas eller omfattas av bidraget.

Att genomförandet av *åtgärden* tillfälligt avbryts påverkar inte kommissionens rätt att säga upp avtalet i enlighet med artikel II.17.2, och inte heller rätten att sätta ner bidraget eller återkräva felaktigt utbetalade belopp i enlighet med artiklarna II.25.4 respektive II.26.

Ingen av parterna ska ha rätt till skadestånd för att motparten tillfälligt avbrutit åtgärden.

ARTIKEL II.17 – UPPSÄGNING AV AVTALET

II.17.1 Uppsägning från mottagarens sida

Mottagaren får säga upp avtalet.

Mottagaren ska göra uppsägningen i en *formell underrättelse* till kommissionen med angivande av

- (a) skälen till uppsägningen, och
- (b) vilken dag uppsägningen ska träda i kraft; detta datum måste infalla efter den *formella underrättelsen*.

Om inga skäl lämnas eller om kommissionen anser att skälen inte motiverar uppsägning, ska uppsägningen anses sakna skälig grund.

Uppsägningen träder i kraft den dag som anges i den *formella underrättelsen*.

II.17.2 Uppsägning från kommissionens sida

II.17.2.1 Skäl för uppsägning

Kommissionen får säga upp avtalet i följande fall:

- (a) Om en rättslig, ekonomisk, teknisk, organisatorisk eller äganderättslig förändring hos mottagaren väsentligt kan komma att påverka fullgörandet av avtalet, väsentligt förändra de grunder på vilka bidraget tilldelats eller om en förändring avseende uteslutningskriterierna i artikel 136 i förordning (EU) 2018/1046 äventyrar tilldelningsbeslutet.
- (b) Om mottagaren, personer med anknytning till denne eller fysiska personer som haft en central roll vid tilldelningen eller genomförandet gjort sig skyldig till allvarlig *försummelse av skyldigheter*, däribland genom bristfälligt genomförande av *åtgärden* i strid med bilaga I.
- (c) Om genomförandet av *åtgärden* är omöjligt eller tillfälligt avbrutet på grund av force majeure eller andra exceptionella omständigheter och
  - (i) det är omöjligt att återuppta genomförandet, eller
  - (ii) de nödvändiga ändringarna av avtalet skulle äventyra tilldelningsbeslutet eller göra att de sökande behandlas olika.
- (d) Om mottagaren eller en fysisk eller juridisk person med obegränsat ekonomiskt ansvar för dennes skulder
  - (i) befinner sig i konkurs, är föremål för insolvens- eller likvidationsförfaranden, är föremål för tvångsförvaltning, har ingått ackordsuppgörelse med borgenärer, har avbrutit sin näringsverksamhet eller är i en motsvarande situation till följd av något liknande förfarande enligt EU:s eller medlemsstaternas lagar och andra författningar,
  - (ii) försummat sina skyldigheter att betala skatt eller sociala avgifter enligt tillämplig lagstiftning.

- (e) Om mottagaren, *personer med anknytning till denne* eller fysiska personer som haft en central roll vid tilldelningen eller genomförandet gjort sig skyldig till
  - (i) *ett allvarligt fel i yrkesutövningen* som på något sätt kan styrkas,
  - (ii) *bedrägeri*,
  - (iii) *korruption*,
  - (iv) *organiserad brottslighet*,
  - (v) *penningtvätt*,
  - (vi) *terrorismrelaterade brott (däribland finansiering av terrorism)*,
  - (vii) *barnarbete eller andra människohandelsbrott*.
- (f) Om kommissionen kan styrka att mottagaren, *personer med anknytning till denne* eller fysiska personer som haft en central roll vid tilldelningen eller genomförandet har gjort sig skyldig till *oriktigheter, bedrägerier eller försummelse av skyldigheter* vid tilldelningen eller genomförandet, däribland om mottagaren, personer med anknytning till denne och fysiska personer lämnat felaktiga uppgifter eller försummat att lämna begärda uppgifter.
- (g) Om kommissionen kan styrka att mottagaren systematiskt eller återkommande gjort sig skyldig till *oriktigheter, bedrägerier eller allvarlig försummelse av skyldigheter* avseende andra bidrag från unionen eller Euratom som tilldelats på liknande villkor, förutsatt att dessa *oriktigheter, bedrägerier eller försummelse* väsentligt påverkat bidraget,
- (h) Om det i en lagakraftvunnen dom eller ett slutligt administrativt beslut fastställts att mottagaren, *personer med anknytning till denne* eller fysiska personer som haft en central roll vid tilldelningen eller genomförandet har skapat en enhet i en annan jurisdiktion i syfte att kringgå skattemässiga, sociala eller andra rättsliga skyldigheter i den jurisdiktion där personen har sitt säte, sin centrala administration eller sin huvudsakliga verksamhet.
- (i) Om mottagaren eller någon *person med anknytning till denne* har upprättats i det syfte som avses i led h.
- (j) Om kommissionen i en *formell underrättelse* har uppmanat mottagaren att säga upp en till denne anknuten enhet som befinner sig i någon av de situationer som avses i led d-i men mottagaren underlåtit att begära en ändring för att säga upp enheten och omfördela dess uppgifter.

II.17.2.2 Förfarande för uppsägning

Steg 1 – Innan genomförandet av åtgärden avbryts ska kommissionen i en *formell underrättelse* till mottagaren

- (a) upplysa denne om
  - (i) sin avsikt att gå vidare med uppsägningen,
  - (ii) skälen till uppsägningen, och
- (b) uppmana denne att inom 45 kalenderdagar från mottagandet av den *formella underrättelsen*
  - (i) lämna synpunkter och
  - (ii) i de fall som avses i artikel II.17.2.1 b upplysa kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits för att se till att mottagaren fortsättningsvis fullgör sina avtalsenliga skyldigheter.

Steg 2 – Om inga synpunkter lämnas eller kommissionen trots de lämnade synpunkterna går vidare ska den i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om uppsägningen och när uppsägningen träder i kraft.

I annat fall ska kommissionen i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om att uppsägningen inte kommer att fullföljas.

Uppsägningen träder i kraft

- (a) i de fall som avses i artikel II.17.2.1 a, b och d: den dag som anges i den *formella underrättelse* som avses i andra stycket (steg 2 ovan),
- (b) i de fall som avses i artikel II.17.2.1 c, e–j: dagen efter den dag då mottagaren mottar den *formella underrättelse* som avses i andra stycket (steg 2 ovan).

II.17.3 Följder av uppsägning

Inom 60 kalenderdagar från den dag uppsägningen träder i kraft ska mottagaren lämna in en begäran om slutbetalning i enlighet med artikel I.4.4.

Om kommissionen inte får någon begäran om slutbetalning inom utsatt tid kommer den inte att ersätta eller täcka några andra kostnader eller ersättningar än sådana som tagits upp i en verksamhetsrapport och i förekommande fall en ekonomisk rapport som godkänts av kommissionen.

Om kommissionen säger upp avtalet därför att mottagaren försummat att lämna in begäran om betalning får mottagaren inte lämna in begäran om betalning efter uppsägningen. I så fall är andra stycket tillämpligt.

Kommissionen beräknar det slutliga bidragsbelopp som avses i artikel II.25 och det saldo som avses i artikel I.4.5 med utgångspunkt i de rapporter som lämnas in. Enbart verksamhet som ägt rum innan uppsägningen träder i kraft eller före utgången av den *genomförandeperiod* som anges i artikel I.2.2 ska beaktas, beroende på vad som inträffar först. Om bidraget betalas ut som ersättning för faktiska kostnader i enlighet med artikel I.3.2 a i, ska bara kostnader som uppkommit innan uppsägningen träder i kraft ersättas eller täckas av bidraget. Kostnader för avtal som ska börja fullgöras först efter uppsägningen beaktas inte och varken ersätts eller omfattas av bidraget.

Kommissionen får sätta ner bidraget i enlighet med artikel II.25.4 om

- (a) mottagaren sagt upp avtalet utan skälig grund enligt artikel II.17.1, eller
- (b) kommissionen sagt upp avtalet av de skäl som anges i artikel II.17.2.1 b–j.

Ingendera parten ska ha rätt till skadestånd från motparten på grund av uppsägning.

Efter uppsägning ska mottagarens skyldigheter fortfarande vara tillämpliga, i synnerhet de som avses i artiklarna I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27 samt eventuella övriga bestämmelser om användningen av resultaten, i enlighet med de särskilda villkoren.

ARTIKEL II.18 – TILLÄMPLIG LAG, TVISTLÖSNING OCH VERKSTÄLLIGHET

II.18.1 Avtalet omfattas av unionens gällande lagstiftning, vid behov kompletterad av lagstiftningen i Belgien.

II.18.2 Enligt artikel 272 i EUF-fördraget ska tribunalen eller i andra instans Europeiska unionens domstol ha exklusiv behörighet att pröva tvister mellan unionen och mottagaren om tolkningen, tillämpningen eller giltigheten i detta avtal, om tvisten inte kunnat göras upp i godo.

II.18.3 Enligt artikel 299 i EUF-fördraget får kommissionen när det gäller återkrav enligt artikel II.26 fatta verkställbara beslut som medför betalningsskyldighet för andra organ än stater.

Talan mot sådana beslut får väckas vid Europeiska unionens tribunal i enlighet med artikel 263 i EUF-fördraget.

DEL B – FINANSIELLA BESTÄMMELSER

ARTIKEL II.19 – BIDRAGSBERÄTTIGANDE KOSTNADER

II.19.1 Förutsättningar för bidragsberättigande

Bidragsberättigande kostnader för *åtgärden* är sådana faktiska kostnader som belastar mottagaren och som uppfyller följande kriterier:

- (a) De har uppkommit under *genomförandeperioden*, med undantag för kostnader som avser begäran om slutbetalning med motsvarande stödjande handlingar i enlighet med artikel I.4.4.
- (b) De anges i den preliminära budgeten i bilaga II.
- (c) De har uppkommit i samband med den *åtgärd* som avses i bilaga II och är nödvändiga för att genomföra åtgärden.
- (d) De kan identifieras och kontrolleras och har tagits upp i räkenskaperna och redovisats i enlighet med tillämpliga bokföringsprinciper och sedvanlig kostnadsredovisning i det land där mottagaren är etablerad och i enlighet med mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning.
- (e) De är förenliga med tillämplig skattelagstiftning och sociallagstiftning.
- (f) De är rimliga, berättigade och förenliga med principen om sund ekonomisk förvaltning, särskilt i fråga om sparsamhet och kostnadseffektivitet.

II.19.2 Bidragsberättigande direkta kostnader

För att de *direkta kostnaderna* för *åtgärden* ska ge rätt till bidrag måste de uppfylla kraven i artikel II.19.1.

Följande kostnadsslag är bidragsberättigande *direkta kostnader*, förutsatt att de uppfyller kraven i artikel II.19.1 och följande kriterier:

- a) De avser kostnader för personal med anställningsavtal eller liknande hos mottagaren som arbetar med åtgärden, förutsatt att dessa kostnader är förenliga med mottagarens gängse lönepolitik.

De omfattar direkta lönekostnader, sociala avgifter och andra lagstadgade kostnader som ingår i lönekostnaderna. Kostnaderna kan även omfatta övrig ersättning, däribland betalningar enligt alla typer av tilläggsavtal, förutsatt att de betalas konsekvent varje gång en viss typ av arbetsuppgifter eller kunskaper efterfrågas, oberoende av finansieringskällan.

Kostnader för fysiska personer som arbetar för mottagaren enligt andra avtal än anställningsavtal eller som utstationeras hos mottagaren av tredje man mot ersättning får jämföras med personalkostnader, under följande förutsättningar:

- (i) Personen arbetar på villkor som liknar en anställds (i synnerhet med avseende på hur arbetet organiseras, vilka arbetsuppgifterna är och var arbetet utförs).
- (ii) Mottagaren har rätt till resultatet av arbetet (såvida inte annat undantagsvis överenskommit).

- iii) Kostnaderna skiljer sig inte väsentligt från kostnaderna för personal som utför liknande arbetsuppgifter inom ramen för ett anställningsavtal med mottagaren.
- b) De utgör resekostnader och traktamenten som är förenliga med mottagarens gängse reseersättningar.
- c) De utgör avskrivning för utrustning eller andra tillgångar (nya eller begagnade) som finns upptagna i mottagarens ekonomiska rapportering och
  - (i) de skrivs av i enlighet med internationella redovisningsstandarder och mottagarens sedvanliga redovisningsmetoder, och
  - (ii) de avser tillgångar som förvärvats i enlighet med artikel II.10.1 under *genomförandeperioden*.

Kostnader för hyra eller leasing av utrustning är också bidragsberättigande, om de inte överskrider avskrivningskostnaderna för liknande utrustning eller tillgångar och inte omfattar några finansieringsavgifter.

Vid beräkning av de bidragsberättigande kostnaderna beaktas endast den del av avskrivningskostnaderna, hyreskostnaderna och leasingkostnaderna som avser *genomförandeperioden* och som gäller användning inom ramen för *åtgärden*. Undantagsvis kan de särskilda villkoren medge bidragsberättigande för hela inköpskostnaden om detta är motiverat med tanke på *åtgärdens* natur och det sammanhang i vilket utrustningen eller tillgångarna ska användas.

- d) De utgör kostnader för förbrukningsmateriel och förnödenheter som
  - (i) har förvärvats i enlighet med artikel II.10.1, och
  - (ii) direkt kan kopplas till *åtgärden*.
- e) De utgör kostnader direkt knutna till avtalsenliga skyldigheter (spridning av information, särskild utvärdering av *åtgärden*, revision, översättning, mångfaldigande), däribland kostnader för finansiella garantier, förutsatt att dessa tjänster förvärvats enligt artikel II.10.1.
- f) De utgör kostnader för sådan *underentreprenad* som avses i artikel II.11 och de uppfyller kraven i artikel II.11.1 a, b, c och d.
- g) De avser kostnader för ekonomiskt stöd till tredje man enligt artikel II.12 och uppfyller kraven i den artikeln.
- h) De avser tullar, skatter och avgifter som erlagts av mottagaren, i synnerhet mervärdesskatt (moms), de ingår i de bidragsberättigande *direkta kostnaderna* och inget annat anges i avtalet.

II.19.3 Bidragsberättigande indirekta kostnader

För att de *indirekta kostnaderna* för *åtgärden* ska ge rätt till bidrag måste de utgöra en rimlig del av mottagarens allmänna omkostnader och uppfylla kraven i artikel II.19.1.

Bidragsberättigande *indirekta kostnader* ska redovisas med en schablonsats på 7 % av de sammanlagda bidragsberättigande *direkta kostnaderna*, om inte annat anges i artikel I.3.2.

II.19.4 Ej bidragsberättigande kostnader

Förutom de kostnader som inte uppfyller kraven i artikel II.19.1 ska inte heller följande kostnader anses bidragsberättigande:

- (a) Avkastning på kapital och utdelningar som betalats av mottagaren.
- (b) Amorteringar och räntor på upplåning.
- (c) Avsättningar för framtida förluster eller skulder.
- (d) Övriga räntekostnader.
- (e) Osäkra fordringar.
- (f) Kursförluster.
- (g) Kostnader för överföring från kommissionen och bankavgifter som mottagarens bank tar ut.
- (h) Kostnader som mottagaren redovisat för en annan *åtgärd* som får bidrag via unionens budget. Detta omfattar även bidrag som beviljas av en medlemsstat med finansiering via unionens budget och bidrag som beviljas av andra organ än kommissionen i samband med genomförandet av unionens budget. Mottagare som redan uppbär administrationsbidrag som finansieras via EU:s eller Euratoms budget får inte ta upp *indirekta kostnader* för samma period(er) som omfattas av administrationsbidraget, om inte mottagaren kan styrka att administrationsbidraget inte täcker några av kostnaderna för *åtgärden*.
- (i) In naturabidrag från tredje man.
- (j) Överdrivna eller mindre välbetänkta kostnader.
- (k) Avdragsgill mervärdesskatt.

ARTIKEL II.20 – IDENTIFIKATION OCH KONTROLL AV REDOVISADE BELOPP

II.20.1 Redovisning av kostnader och begärda ersättningar

Mottagaren ska redovisa bidragsberättigande kostnader och begärda ersättningar enligt följande:

- (a) För faktiska kostnader: kostnader som faktiskt uppkommit för *åtgärden*.
- (b) För enhetskostnader eller enhetsbidrag: de belopp som blir resultatet när man multiplicerar de enhetsbelopp som anges i artikel I.3.2 a led ii eller artikel I.3.2 b med antalet använda eller framställda enheter.
- (c) För engångskostnader eller engångsbidrag: det övergripande beloppet i artikel I.3.2 a led iii eller artikel I.3.2 c, under förutsättning att motsvarande uppgifter eller delar av *åtgärden* utförts korrekt i enlighet med bilaga II.
- (d) För schablonkostnader eller schablonbidrag: det belopp som blir resultatet av den schablonsats som anges i artikel I.3.2 a led iv eller artikel I.3.2 d.

- (e) För finansiering utan koppling till kostnader: det övergripande beloppet i artikel I.3.2 e, under förutsättning att motsvarande resultat uppnåtts och att kraven i bilaga I uppfyllts.
- (f) För enhetskostnader enligt mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning: det belopp som blir resultatet när man multiplicerar de enhetsbelopp som beräknats i enlighet med mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning med antalet använda eller framställda enheter.
- (g) För engångskostnader enligt mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning: det övergripande belopp som beräknats i enlighet med mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning, under förutsättning att motsvarande uppgifter eller delar av *åtgärden* utförts korrekt.
- (h) För schablonkostnader enligt mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning: det belopp som blir resultatet av den schablonsats som beräknats i enlighet med mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning.

För de bidragstyper som avses i led b, c, d, f, g och h måste de redovisade beloppen uppfylla kraven i artikel II.19.1 a och b.

II.20.2 Stödjande handlingar för redovisning av kostnader och begärda ersättningar

Mottagaren ska på begäran kunna uppvisa följande i samband med de kontroller och revisioner som avses i artikel II.27:

- (a) För faktiska kostnader: handlingar som styrker de redovisade kostnaderna, t.ex. avtal, fakturor och räkenskaper.
Mottagarens sedvanliga redovisningsmetoder och interna kontrollrutiner ska göra det möjligt att direkt kontrollera beloppen mot räkenskaperna och de stödjande handlingarna.
- (b) För enhetskostnader eller enhetsbidrag: handlingar som styrker antalet enheter.
Mottagaren behöver inte ange de faktiska bidragsberättigande kostnader som täckts eller uppvisa stödjande handlingar, såsom räkenskapshandlingar, för att styrka beloppet per enhet.
- (c) För engångskostnader eller engångsbidrag: handlingar som styrker att *åtgärden* genomförts korrekt.
Mottagaren behöver inte ange de faktiska bidragsberättigande kostnader som täckts eller uppvisa stödjande handlingar, såsom räkenskapshandlingar, för att styrka engångsbeloppet.
- (d) För schablonkostnader eller schablonbidrag: handlingar som styrker de kostnader eller bidrag som schablonsatsen avser.
Mottagaren behöver inte ange de faktiska bidragsberättigande kostnader som täckts eller uppvisa stödjande handlingar, såsom räkenskapshandlingar, för att styrka schablonbeloppet.

- (e) För finansiering utan koppling till kostnader: handlingar som styrker att *åtgärden* genomförts korrekt.
Mottagaren behöver inte ange de faktiska bidragsberättigande kostnader som täckts eller uppvisa stödjande handlingar, såsom räkenskapshandlingar, för att styrka engångsbeloppet.
- (f) För enhetskostnader enligt mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning: handlingar som styrker antalet enheter.
- (g) För engångskostnader enligt mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning: handlingar som styrker att *åtgärden* genomförts korrekt.
- (h) För schablonkostnader enligt mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning: handlingar som styrker de kostnader eller bidrag som schablonsatsen avser.

II.20.3 Krav på godkända kostnadsredovisningsmetoder

II.20.3.1 I de fall som omfattas av artikel II.20.2 f, g och h behöver mottagaren inte ange de faktiska bidragsberättigande kostnader som täckts, men måste däremot säkerställa att de metoder som används för kostnadsredovisning av bidragsberättigande kostnader uppfyller följande krav:

- (a) Mottagaren använder sina sedvanliga metoder för kostnadsredovisning på ett konsekvent sätt, med utgångspunkt i objektiva kriterier som är oberoende av finansieringskällan.
- (b) De redovisade kostnaderna kan direkt kontrolleras mot räkenskaperna.
- (c) De kostnadsslag som används för att fastställa de redovisade kostnaderna får inte omfatta kostnader som inte är bidragsberättigande eller som täcks av andra typer av bidrag i enlighet med artikel I.3.2.

II.20.3.2 Om detta är tillåtet enligt de särskilda villkoren får mottagaren begära att kommissionen ska bedöma om dennes sedvanliga metoder för kostnadsredovisning uppfyller kraven. Om detta krävs i de särskilda villkoren ska begäran åtföljas av ett intyg om godkända kostnadsredovisningsmetoder.

Följande gäller för intyget om godkända kostnadsredovisningsmetoder:

- (a) Det ska utfärdas av en auktoriserad revisor eller, om mottagaren är ett offentligt organ, av en behörig och oberoende offentlig tjänsteman.
- (b) Det ska utformas enligt bilaga VII.

Intyget ska styrka att mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning av bidragsberättigande kostnader uppfyller kraven i artikel II.20.3.1 de ytterligare krav som kan ställas i särskilda villkor.

II.20.3.3 Om kommissionen bekräftat att mottagarens sedvanliga metoder för kostnadsredovisning uppfyller kraven får kostnader som redovisats enligt dessa metoder inte ifrågasättas i efterhand, om

- (a) de använda metoderna faktiskt är desamma som godkänts av kommissionen, och

- (b) samarbetsparten inte undanhållit några uppgifter för att få godkännande.

ARTIKEL II.21 – BIDRAGSBERÄTTIGANDE KOSTNADER VID ENHETER MED ANKNYTNING TILL MOTTAGAREN

Om de särskilda villkoren innehåller en bestämmelse om enheter med anknytning till mottagaren ska även deras kostnader vara bidragsberättigande, om

- (a) de uppfyller samma krav som ställs på mottagaren i enlighet med artiklarna II.19 och II.20, och
- (b) den mottagare till vilken enheten är anknuten ser till att de villkor i avtalet som är tillämpliga på denne enligt artiklarna II.4, II.5, II.6, II.8, II.10, II.11 och II.27 också tillämpas på enheten.

ARTIKEL II.22 – BUDGETJUSTERING

Mottagaren får justera den preliminära budgeten i bilaga II genom överföringar mellan de olika budgetposterna om *åtgärden* genomförs enligt bilaga II. Justeringarna kräver ingen sådan ändring av avtalet som avses i artikel II.13.

Mottagaren får dock inte lägga till kostnader för *underentreprenad* som inte anges i bilaga 1, om inte sådan ytterligare *underentreprenad* godkänts av kommissionen i enlighet med artikel II.11.1 d.

De första två styckena är inte tillämpliga på engångsbelopp som beviljas i enlighet med artikel I.3.2 a led iii eller artikel I.3.2 c och inte heller på finansiering utan koppling till kostnader som beviljas i enlighet med artikel I.3.2 e.

ARTIKEL II.23 – FÖRSUMMELSE AV RAPPORTERINGSSKYLDIGHETERNA

Kommissionen får säga upp avtalet i enlighet med artikel II.17.2.1 b och sätta ner bidraget i enlighet med artikel II.25.4 om mottagaren

- (a) underlåtit att lämna in begäran om mellanliggande betalning eller slutbetalning, åtföljd av de handlingar som avses i artikel I.4.3 eller I.4.4 inom 60 kalenderdagar efter den motsvarande rapporteringsperioden, och
- (b) fortfarande inte begärt betalning inom ytterligare 60 kalenderdagar efter skriftlig påminnelse från kommissionen.

ARTIKEL II.24 – INNEHÅLLANDE AV BETALNINGAR OCH TILLFÄLLIGT AVBRYTANDE AV BETALNINGSFRISTER

II.24.1 Innehållande av betalningar

II.24.1.1 Skäl för innehållande

Kommissionen får när som helst under avtalets löptid hålla inne betalning av förfinansiering, mellanliggande betalningar eller slutbetalningar

- (a) om kommissionen kan styrka att mottagaren gjort sig skyldig till *oriktigheter*, *bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter* vid tilldelningen eller genomförandet,

- (b) om kommissionen kan styrka att mottagaren systematiskt eller återkommande gjort sig skyldig till *oriktigheter, bedrägerier* eller allvarlig *försummelse av skyldigheter* avseende andra bidrag från unionen eller Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) som tilldelats på liknande villkor, förutsatt att dessa *oriktigheter, bedrägerier* eller *försummelse* väsentligt påverkat bidraget, eller
- (c) om kommissionen misstänker att mottagaren gjort sig skyldig till *väsentliga fel, oriktigheter, bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter* vid tilldelningen eller genomförandet och behöver kontrollera misstankarna.

II.24.1.2 Förfarande för innehållande

Steg 1 – Innan betalningarna hålls inne ska kommissionen i en *formell underrättelse* till mottagaren

- (a) upplysa denne om
  - (i) sin avsikt att hålla inne betalningarna,
  - (ii) ange sina skäl till detta,
  - (iii) i de fall som avses i artikel II.24.1.1 leden a och b ange vad som krävs för att betalningarna ska kunna återupptas, och
- (b) uppmana denne att inom 30 kalenderdagar från mottagandet av den *formella underrättelsen* lämna synpunkter.

Steg 2 – Om inga synpunkter lämnas eller kommissionen trots de lämnade synpunkterna går vidare ska den i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om

- (a) att betalningarna kommer att hållas inne,
- (b) ange sina skäl till detta,
- (c) samt i de fall som avses i artikel II.24.1.1 a och b ange vad som krävs för att betalningarna ska kunna återupptas,
- (d) i de fall som avses i artikel II.24.1.1 c ange ett vägledande datum för när de nödvändiga kontrollerna ska vara slutförda.

Innehållandet träder i kraft den dag kommissionen sänder sin *formella underrättelse* (Steg 2).

I annat fall ska kommissionen i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om att förfarandet inte kommer att fullföljas.

II.24.1.3 Följder av innehållande

När betalningarna hålls inne får mottagaren inte lämna in någon sådan begäran om betalning och stödjande handlingar som avses i artiklarna I.4.2, I.4.3 och I.4.4.

Begäran om betalning med stödjande handlingar får lämnas in så snart som möjligt efter det att betalningarna återupptas eller tillsammans med den första begäran om betalning som görs efter återupptagandet i enlighet med tidsplanen i artikel I.4.1.

Att betalningar hålls inne påverkar inte mottagarens rätt att tillfälligt avbryta genomförandet av *åtgärden* i enlighet med artikel II.16.1 eller säga upp avtalet i enlighet med artikel II.17.1.

II.24.1.4 Återupptagande av betalningar

För att betalningarna ska kunna återupptas bör mottagaren anstränga sig för att snarast uppfylla villkoren och ska underrätta kommissionen om hur situationen utvecklas.

Om villkoren för att återuppta betalningarna ska innehållandet upphöra. Kommissionen ska i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om detta.

II.24.2 Tillfälligt avbrytande av betalningsfrister

II.24.2.1 Kommissionen får när som helst avbryta de betalningsfrister som anges i artiklarna I.4.2, I.4.3 och I.4.5 om begäran om betalning avslås därför att

- (a) den inte följer avtalsbestämmelserna,
- (b) nödvändiga stödjande handlingar inte har uppvisats, eller
- (c) det finns misstankar om att vissa kostnader inte är bidragsberättigande och behöver kontrolleras ytterligare.

II.24.2.2 Kommissionen ska i en *formell underrättelse* underrätta mottagaren om

- (a) att betalningsfristen tillfälligt avbryts och
- (b) ange sina skäl till detta.

Det tillfälliga avbrytandet träder i kraft den dag kommissionen sänder sin *formella underrättelse*.

II.24.2.3 Om villkoren för att återuppta betalningarna är uppfyllda ska det tillfälliga avbrytandet upphöra och återstående betalningsfrist på nytt börja löpa.

Om avbrottet är längre än två månader får mottagaren begära ett beslut från kommissionen om eventuellt fortsatt avbrott.

Om betalningsfristen avbrutits på grund av att någon verksamhetsrapport eller ekonomisk rapport som krävs enligt avtalet inte godkänts och ingen reviderad rapport lämnats eller också den reviderade rapporten avvisats, förbehåller sig kommissionen rätten att säga upp avtalet i enlighet med artikel II.17.2.1 b och sätta ned bidraget i enlighet med artikel II.25.4.

ARTIKEL II.25 – FASTSTÄLLANDE AV DET SLUTLIGA BIDRAGSBELOPPET

Det slutliga bidragsbeloppet beror på i vilken mån genomförandet av *åtgärden* uppfyller kraven i avtalet.

Kommissionen beräknar det slutliga bidragsbeloppet när slutbetalning verkställs. Beräkningen görs på följande sätt:

Steg 1 — Beräkning av ersättningsnivån för de bidragsberättigande kostnaderna och tillägg av finansiering utan koppling till kostnader, enhetsbidrag, schablonbidrag och engångsbidrag.

Steg 2 — Begränsning till det *högsta tillåtna bidragsbeloppet*.

Steg 3 — Nedsättning med anledning av förbudet mot vinstdrivande verksamhet.

Steg 4 — Nedsättning med anledning av bristfälligt genomförande eller försummelse av andra skyldigheter.

II.25.1 Steg 1 — Beräkning av ersättningsnivån för de bidragsberättigande kostnaderna och tillägg av finansiering utan koppling till kostnader, enhetsbidrag, schablonbidrag och engångsbidrag.

Detta sker på följande sätt:

- (a) Om bidraget i enlighet med artikel I.3.2 a i betalas ut som ersättning för faktiska kostnader, ska utbetalning göras enligt ersättningsnivån i artikeln för de bidragsberättigande kostnader som godkänts av kommissionen för kostnadsslagen, mottagaren och enheter med anknytning till denne.
- (b) Om bidraget i enlighet med artikel I.3.2 a led ii–v betalas ut som ersättning för enhetskostnader, engångskostnader eller schablonkostnader, ska utbetalning göras enligt ersättningsnivån i artikeln för de bidragsberättigande kostnader som godkänts av kommissionen för kostnadsslagen, mottagaren och enheter med anknytning till denne.

Det belopp för frivilligarbete som redovisas som direkta bidragsberättigande kostnader för motsvarande mottagare och enheter med anknytning ska begränsas till det lägre av beloppet för

- i) de sammanlagda finansieringskällor som anges i den slutliga ekonomiska rapport som godkänts av kommissionen, multiplicerat med femtio procent, eller
  - ii) det belopp för frivilligarbete som anges i den preliminära budgeten i bilaga II.
- (c) Om bidraget i enlighet med artikel I.3.2 b betalas ut som enhetsbidrag, ska utbetalning göras med det belopp som erhålls genom multiplikation av enhetsbidraget i artikeln med det antal enheter som godkänts av kommissionen för mottagaren och enheter med anknytning till denne.
  - (d) Om bidraget i enlighet med artikel I.3.2 c betalas ut som engångsbidrag, ska utbetalning göras med det belopp som anges i artikeln för mottagaren och enheter med anknytning till denne, förutsatt att kommissionen i enlighet med bilaga I godkänt genomförandet av motsvarande uppgifter eller delar av *åtgärden*.
  - (e) Om bidraget i enlighet med artikel I.3.2 d betalas ut som schablonbidrag, ska utbetalning göras med det belopp som erhålls när schablonsatsen i artikeln tillämpas på de kostnader eller det bidrag som godkänts av kommissionen för mottagaren och enheter med anknytning till denne.
  - (f) Om bidraget i enlighet med artikel I.3.2 e betalas ut som finansiering utan koppling till kostnader, ska utbetalning göras med det belopp som anges i artikeln för mottagaren och enheter med anknytning till denne, förutsatt att kommissionen finner [att kraven i bilaga I uppfyllts] [och][att resultaten i bilaga I uppnåtts] för rapporteringsperioden.

Om artikel I.3.2 tillåter en kombination av olika bidragsformer ska beloppen summeras.

II.25.2 Steg 2 – Begränsning till det högsta tillåtna bidragsbeloppet

Det sammanlagda belopp som kommissionen betalar ut får under inga omständigheter överstiga det *högsta tillåtna bidragsbeloppet*.

Om det belopp som blir resultatet av beräkningarna i steg 1 är större, begränsas det slutliga bidragsbeloppet till det högsta tillåtna bidragsbeloppet.

Om frivilligarbete redovisas som direkta bidragsberättigande kostnader begränsas det slutliga bidraget till differensen mellan de sammanlagda bidragsberättigande kostnader och ersättningar som godkänts av kommissionen minus det belopp för frivilligarbete som godkänts av kommissionen.

II.25.3 Steg 3 – Nedsättning med anledning av förbudet mot vinstdrivande verksamhet

Bidraget får inte generera vinst för mottagaren, om inte annat sägs i de särskilda villkoren.

Vinst ska beräknas på följande sätt:

- a) Överskottet från åtgärdens sammanlagda intäkter beräknas med beaktande av åtgärdens sammanlagda bidragsberättigande kostnader enligt följande:

{ Intäkter från åtgärden

minus

de konsoliderade sammanlagda bidragsberättigande kostnader och ersättningar som godkänts av kommissionen för de belopp som fastställts i enlighet med artikel II.25.1 }

Intäkterna från åtgärden beräknas på följande sätt:

{ De intäkter som *åtgärden* genererar för mottagaren och enheter med anknytning till denne, med undantag för ideella organisationer

plus

det belopp som erhålls genom steg 1– 2. }

Där de intäkter som *åtgärden* genererar alltså utgörs av de konsoliderade intäkter som fastställts, genererats eller bekräftats för mottagaren och enheter med anknytning till denne, med undantag för ideella organisationer, den dag begäran om slutbetalning upprättas av mottagaren.

Följande betraktas inte som intäkter:

- (i) bidrag in natura och ekonomiska bidrag från tredje man,
  - (ii) belopp i reserven vid administrationsbidrag.
- (b) Om det belopp som erhålls genom beräkningen i led a visar på ett överskott kommer beloppet att räknas av från det belopp som erhålls genom steg 1-2 med hänsyn till den

slutliga ersättningsnivå för *åtgärdens* faktiska bidragsberättigande kostnader som godkänts av kommissionen för kostnadsslagen i artikel I.3.2 a led i.

II.25.4 Steg 4 – Nedsättning med anledning av bristfälligt genomförande eller försummelse av andra skyldigheter

Kommissionen får sätta ner det *högsta tillåtna bidragsbeloppet* om *åtgärden* inte genomförts korrekt enligt bilaga II (dvs. den har inte genomförts, har genomförts på ett bristfälligt sätt, delvis, eller för sent) eller om någon annan avtalsenlig skyldighet försummats.

Nedsättning sker i förhållande till hur bristfälligt genomförandet av *åtgärden* varit eller hur allvarlig försummelsen varit.

Innan bidraget sätts ned ska kommissionen i en *formell underrättelse* till mottagaren

- (a) upplysa denne om
  - (i) sin avsikt att sätta ner det *högsta tillåtna bidragsbeloppet*,
  - (ii) med vilket belopp bidraget kommer att sättas ner,
  - (iii) skälen till detta,

- (b) uppmana denne att inom 30 kalenderdagar från mottagandet av den *formella underrättelsen* lämna synpunkter.

Om inga synpunkter lämnas eller kommissionen trots de synpunkter som lämnas går vidare ska kommissionen i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om sitt beslut.

Om bidraget sätts ner ska kommissionen beräkna det nedsatta bidragsbeloppet genom att göra ett avdrag (som fastställs i förhållande till hur bristfälligt *åtgärden* genomförts eller hur allvarlig *försummelsen av skyldigheter* varit) från det *högsta tillåtna bidragsbeloppet*.

Det slutliga bidragsbeloppet ska fastställas till det lägre av

- (a) det belopp som erhålls genom steg 1–3, eller
- (b) det nedsatta bidragsbelopp som erhålls genom steg 4.

ARTIKEL II.26 – ÅTERKRAV

II.26.1 Återkrav

Belopp som återkrävs enligt avtalet ska återbetalas av mottagaren till kommissionen.

Mottagaren ska vara ansvarig för återbetalning av belopp som betalats ut felaktigt av kommissionen för att ersätta kostnader som uppkommit vid enheter knutna till denne.

II.26.2 Återkravsförfarande

Kommissionen ska i en *formell underrättelse* till mottagaren

- (a) upplysa denne om sin avsikt att återkräva det felaktigt betalda beloppet,

- (b) ange beloppet och skälen till återkravet, och
- (c) uppmana mottagaren att lämna sina synpunkter inom viss tid.

Om inga synpunkter lämnats eller om kommissionen trots de synpunkter som lämnats går vidare, får kommissionen bekräfta återkravet genom att i en *formell underrättelse* tillstålla mottagaren en debetnota med uppgifter om betalningsfrist och övriga betalningsvillkor.

Om ingen betalning gjorts inom den tid som angivits på debetnotan ska kommissionen återkräva det utestående beloppet på något av följande sätt:

- (a) Det utestående beloppet får utan mottagarens godkännande räknas av från övriga belopp som mottagaren är skyldig kommissionen eller ett genomförandeorgan (EU:s eller Euratoms budget).

Om det är nödvändigt för att skydda unionens ekonomiska intressen får kommissionen i undantagsfall göra avräkning innan betalningsfristen löpt ut.

Talan mot sådan avräkning får väckas vid Europeiska unionens tribunal i enlighet med artikel 263 i EUF-fördraget.

- (b) Genom ianspråktagande av den finansiella garanti som ställts enligt artikel I.4.2.
- (c) Genom rättsliga åtgärder enligt artikel II.18.2 eller de särskilda villkoren, eller genom verkställighet enligt artikel II.18.3.

II.26.3 Dröjsmålsränta

Om betalning inte görs inom på fakturan utsatt tid ska dröjsmålsränta enligt artikel I.4.13 påföras det belopp som ska återvinnas, med början dagen efter den förfallodag som angivits på fakturan och fram till den dag kommissionen mottar full betalning.

Vid delbetalning ska avräkning först göras på avgifter och dröjsmålsräntor och sedan på huvudbeloppet.

II.26.4 Bankavgifter

Bankavgifter som tas ut vid återkrav ska bäras av mottagaren, om inte direktiv 2007/64/EG⁴ är tillämpligt.

ARTIKEL II.27 – KONTROLL, REVISION OCH UTVÄRDERING

II.27.1 Verksamhetskontroller, ekonomiska kontroller, revision samt mellanliggande eller slutliga utvärderingar

Kommissionen får under eller efter genomförandet av *åtgärden* utföra verksamhetskontroller, ekonomiska kontroller och revision för att kontrollera om mottagaren genomför *åtgärden*

---

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG⁴ av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG.

korrekt och fullgör sina avtalsenliga skyldigheter. Kommissionen får även kontrollera mottagarens stadgar i samband med den regelbundna justeringen av engångsbelopp, enhetskostnader eller schablonbelopp.

Uppgifter och handlingar som tillhandahållits i samband med kontroll eller revision ska behandlas med sekretess.

Kommissionen får vidare utföra mellanliggande eller slutliga utvärderingar av *åtgärdens* verkan mot målen i de berörda EU-programmen.

Kommissionens kontroll, revision eller utvärdering får utföras antingen direkt av kommissionens egen personal eller av någon utomstående som är behörig att utföra sådana uppgifter för kommissionens räkning.

Kontroll, revision och utvärdering får utföras under hela den tid avtalet fullgörs samt fem år efter slutbetalningen. Tiden ska begränsas till tre år om det *högsta tillåtna bidragsbeloppet* inte överstiger 60 000 euro.

Kontroll, revision eller utvärdering anses ha inletts den dag kommissionens meddelande om detta mottagits.

Om kontroller utförs på en enhet med anknytning till en mottagare ska mottagaren informera enheten.

II.27.2 Skyldighet att spara handlingar

Mottagaren ska spara originalhandlingar, särskilt räkenskapshandlingar och skattehandlingar, som ska lagras på lämpligt sätt, även i digital form när detta är tillåtet enligt respektive lands lag och i enlighet med villkoren däri, i fem år efter slutbetalningen av utestående belopp.

Tiden ska begränsas till tre år om det *högsta tillåtna bidragsbeloppet* inte överstiger 60 000 euro.

Fristen i första och andra stycket ska vara längre vid pågående revisioner, överklaganden, tvister eller skadeståndsanspråk som rör bidraget, inklusive de fall som avses i artikel II.27.7. I sådana fall ska mottagaren spara handlingarna till dess att sådana revisioner, överklaganden, tvister eller skadeståndsanspråk färdigbehandlats.

II.27.3 Skyldighet att lämna uppgifter

Mottagaren ska tillhandahålla alla uppgifter, däribland elektroniskt, som kommissionen eller något av den befullmäktigat organ begär.

Om mottagaren inte fullgör sina skyldigheter enligt första stycket har kommissionen följande möjligheter:

- (a) Kostnader som inte tillräckligt kan styrkas av mottagarens uppgifter får anses icke bidragsberättigande.

- (b) Finansiering utan koppling till kostnader samt enhetsbidrag, engångsbidrag och schablonbidrag som inte tillräckligt kan styrkas av mottagarens uppgifter får anses felaktigt utbetalade.

II.27.4 Kontroller på plats

Vid kontroller på plats ska mottagaren låta kommissionens anställda och externa personer med uppdrag av kommissionen få tillträde till platser och lokaler där *åtgärden* genomförs eller har genomförts, samt tillgång till all nödvändig information, inklusive i elektronisk form.

Mottagaren ska se till att uppgifterna är enkelt tillgängliga vid kontrollen på plats och ska på begäran överlämna uppgifterna i lämplig form.

Om mottagaren vägrar medge tillträde till platser och lokaler eller uppgifter som krävs enligt första och andra stycket har kommissionen följande möjligheter:

- (a) Kostnader som inte tillräckligt kan styrkas av mottagarens uppgifter får anses icke bidragsberättigande.
- (b) Finansiering utan koppling till kostnader samt enhetsbidrag, engångsbidrag och schablonbidrag som inte tillräckligt kan styrkas av mottagarens uppgifter får anses felaktigt utbetalade.

II.27.5 Kontradiktoriskt revisionsförfarande

En preliminär rapport (preliminär revisionsrapport) ska upprättas om resultaten av revisionen. Rapporten ska sändas av kommissionen eller dess befullmäktigade företrädare till mottagaren, som inom 30 kalenderdagar efter mottagandet får lämna synpunkter. Slutrapporten (slutlig revisionsrapport) ska sändas till mottagaren inom 60 kalenderdagar efter det att tidsfristen för att lämna synpunkter har löpt ut.

II.27.6 Revisionsresultatens verkan

Med utgångspunkt i de slutliga revisionsresultaten får kommissionen vidta alla åtgärder den anser nödvändiga, däribland att i enlighet med artikel II.26 helt eller delvis återkräva utbetalningar som kommissionen gjort.

Om slutrevision görs efter det att slutbetalningen verkställts ska man återkräva differensen mellan det sammanlagda belopp som betalats ut för genomförandet av *åtgärden* och det justerade slutliga bidragsbelopp som fastställts i enlighet med artikel II.25.

II.27.7 Korrigering av systematiska eller återkommande fel, oriktigheter, bedrägerier eller försummelse av skyldigheter

II.27.7.1 Kommissionen får tillämpa revisionsresultat från andra bidrag på det föreliggande bidraget om

- (a) mottagaren systematiskt eller återkommande gjort sig skyldig till *oriktigheter*, *bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter* avseende andra bidrag från EU eller Euratom som tilldelats på liknande villkor, förutsatt att dessa *oriktigheter*, *bedrägerier* eller *försummelse* väsentligt påverkat bidraget, och

- (b) de slutliga revisionsresultaten meddelas mottagaren i en *formell underrättelse*, tillsammans med en förteckning över de bidrag som påverkas av resultaten inom den tidsfrist som anges i artikel II.27.1.

Utvidgad användning av revisionsresultat kan leda till

- (a) att kostnader inte godkänns som bidragsberättigande,
- (b) att bidraget sätts ner i enlighet med artikel II.25.4,
- (c) att felaktigt betalda belopp återvinns i enlighet med artikel II.26,
- (d) att betalningar hålls inne i enlighet med artikel II.24.1,
- (e) att genomförandet av *åtgärden* tillfälligt avbryts i enlighet med artikel II.16.2,
- (f) uppsägning i enlighet med artikel II.17.2.

II.27.7.2 Kommissionen ska i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om systematiska eller återkommande oriktigheter, *bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter* och om sin avsikt att utvidga användningen av revisionsresultaten, tillsammans med en förteckning över de bidrag som påverkas.

- (a) Om resultaten påverkar kostnadernas bidragsberättigande ska följande förfarande tillämpas:

Steg 1 – Den *formella underrättelsen* ska innehålla

- (i) en uppmaning att lämna synpunkter på förteckningen över de bidrag som påverkas av resultaten,
- (ii) en begäran om en reviderad ekonomisk rapport för alla bidrag som påverkas,
- (iii) om möjligt, de extrapolerade korrigeringar som gjorts av kommissionen för att beräkna belopp som avvisas med hänvisning till systematiska eller återkommande *oriktigheter*, *bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter*, om mottagaren
  - anser att det inte är möjligt eller praktiskt genomförbart att lämna in reviderade ekonomiska rapporter, eller
  - vägrar lämna in en reviderad ekonomisk rapport.

Steg 2 – Mottagaren ska inom 60 kalenderdagar från mottagandet av den *formella underrättelsen* lämna synpunkter och en reviderad ekonomisk rapport eller föreslå en vederbörligen motiverad alternativ korrigeringsmetod. Fristen får förlängas av kommissionen i vederbörligen motiverade fall.

Steg 3 – Om mottagaren lämnar in en reviderad ekonomisk rapport med hänsyn till de framkomna uppgifterna fastställer kommissionen ett justerat belopp med anledning av den reviderade ekonomiska rapporten.

Om mottagaren föreslår en godtagbar alternativ korrigeringsmetod ska kommissionen i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om

- (i) att den alternativa metoden godtas,
- (ii) det justerade belopp för bidragsberättigande kostnader som fastställts enligt metoden.

Kommissionen ska i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om

- (i) att den inte godtar synpunkterna eller den alternativa metod som föreslagits,
- (ii) det justerade belopp för bidragsberättigande kostnader som fastställts enligt den extrapoleringsmetod som ursprungligen meddelats mottagaren.

Om systematiska eller återkommande *oriktigheter, bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter* upptäcks efter det att slutbetalning verkställts ska man återkräva differensen mellan:

- (i) det justerade slutliga bidragsbelopp som fastställts i enlighet med artikel II.25 med utgångspunkt i det justerade beloppet för bidragsberättigande kostnader som godkänts av kommissionen, eller med utgångspunkt i det justerade beloppet för bidragsberättigande kostnader efter extrapolering, och
- (ii) det sammanlagda belopp som betalats ut till mottagaren enligt avtalet för genomförandet av *åtgärden*.

- (b) Om resultaten gäller bristfälligt genomförande eller försummelse av en annan skyldighet ska följande förfarande tillämpas:

Steg 1 – En *formell underrättelse* översänds och ska innehålla

- (i) en uppmaning att lämna synpunkter på förteckningen över de bidrag som påverkas av resultaten, och
- (ii) den schablonsats för korrigerings som kommissionen har för avsikt att tillämpa på det *högsta tillåtna bidragsbeloppet* eller delar av det, med tillämpning av proportionalitetsprincipen.

Steg 2 – Den berörda mottagaren ska inom 60 kalenderdagar från mottagandet av den *formella underrättelsen* lämna synpunkter eller föreslå en vederbörligen motiverad alternativ schablonsats.

Steg 3 – Om den alternativa schablonsats som mottagaren föreslår godtas ska kommissionen i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om

- (i) att den alternativa schablonsatsen godtas,
- (ii) det korrigerade bidragsbelopp som fastställts med tillämpning av den schablonsatsen.

I annat fall ska kommissionen i en *formell underrättelse* upplysa mottagaren om

- (i) att den inte godtar synpunkterna eller den alternativa schablonsats som föreslagits,
- (ii) det korrigerade bidragsbelopp som fastställts med tillämpning av den schablonsats som ursprungligen meddelats mottagaren.

Om systematiska eller återkommande *oriktigheter, bedrägerier* eller *försummelse av skyldigheter* upptäcks efter det att slutbetalning verkställts ska man återkräva differensen mellan:

- (i) det justerade slutliga bidragsbelopp som fastställts efter avdrag med schablonsatsen, och

- (ii) det sammanlagda belopp som betalats ut till mottagaren enligt avtalet för genomförandet av *åtgärden*.

II.27.8 Olafs rättigheter

Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) ska ha samma rättigheter som kommissionen i fråga om kontroll och revision, särskilt tillträdesrätt.

Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får också genomföra kontroller och inspektioner på plats enligt de förfaranden som föreskrivs i unionslagstiftningen för att skydda Europeiska unionens ekonomiska intressen mot *bedrägerier* och andra *oegentligheter*, i kraft av rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁵ och förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁶.

Resultaten från Olafs kontroller kan eventuellt leda till att kommissionen fattar beslut om återkrav.

Det som framkommer vid Olafs utredningar kan leda till åtal enligt nationell lag.

II.27.9 Europeiska revisionsrättens och Europeiska åklagarmyndighetens rättigheter

Revisionsrätten och Europeiska åklagarmyndigheten, vilken inrättades genom rådets förordning (EU) 2017/1939, har samma rättigheter som kommissionen, i synnerhet rätt till tillgång som krävs för att utföra kontroll, revision och utredningar.

---

⁵ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).